

Samen de zorg beter maken

Pas op de plaats:
patiënten en ethiek in de zorg

Dianda
Veldman

Jubileumcongres Week van de
reflectie

Patiëntenfederatie
Nederland
samen de zorg beter maken

20 november 2017

Same
n

Politieke discussies over ethiek

nrc.nl > Abonnementen

Digitale editie Webwinkel Carrière Far

Binnenland Buitenland Economie Cultuur Sport Opinie Wetenschap Tech & Media Meer

Nieuw kabinet staat embryoselectie op geslacht toe

Dit staat in het regeerakkoord dat VVD, CDA, D66 en de ChristenUnie dinsdagmiddag hebben gepresenteerd.

Enzo van Steenberghe 10 oktober 2017

https://www.skipr.nl/actueel/id31194-%27huisarts-te-voorzichtig-met-euthanasie%27.html

Huisarts te voorzichtig met e...

Skipr

NIEUWS BLOGS EVENTS VACATURES HRM TECH FINANCE VASTGOED

ACTUEEL

'Huisarts te voorzichtig met euthanasie'

Skipr Redactie

15 juli 2017

720 keer gelezen

Sommige artsen laten patiënten die om euthanasie vragen in de kou staan. Ze zijn zo bang de wet te overtreden dat ze patiënten te snel doorverwijzen naar de Levensindekliniek. Dat zegt Agnes Wolbert, de nieuwe directeur van de Nederlandse Vereniging voor een Vrijwillig

https://nos.nl/artikel/2200857-rutte-iii-haalt-streep-door-abortuspil-bij-huisarts.html

Rutte III haalt streep door ab...

NOS

Nieuws Sport Uitzendingen

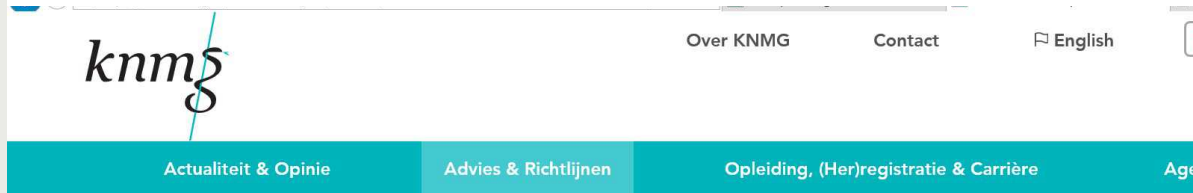
TELEFIEST AEX 0 km 12°

Rutte III haalt streep door abortuspil bij huisarts

WO 1 NOVEMBER, 19:20 POLITIEK

Zorgverleners en ethiek

Dossiers Medische ethiek:

A

[Abortus](#)

[Affectieve relatie met de patiënt](#)

J

[Jongensbesnijdenis](#)

N

[Niet-reguliere behandelwijzen](#)

O

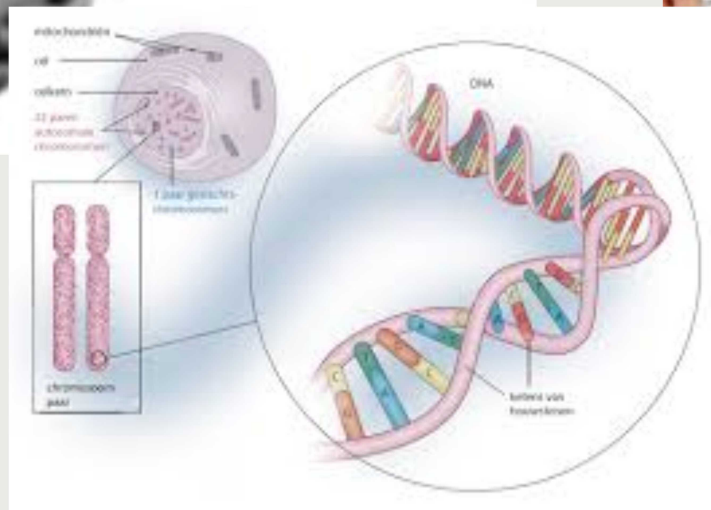
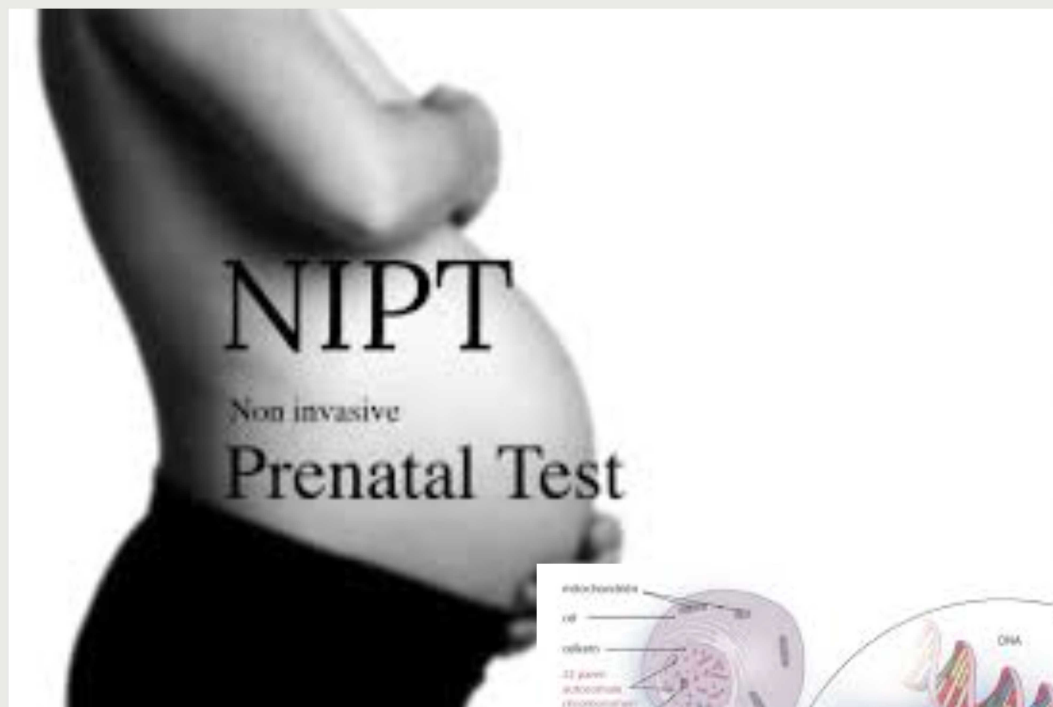
[Orgaandonatie](#)

V

[Verplichte anticonceptie](#)

Patiënten krijgen meer te maken met ethische beslissingen

Ethiek in het dagelijks leven

Wil ik wel of geen nevenbevindingen weten bij de NIPT?

Welke nevenbevindingen zijn er?

De NIPT kan aanwijzingen geven voor drie groepen nevenbevindingen. Om zeker te weten om welke aandoening het gaat, is vervolgonderzoek nodig, meestal een vruchtwaterpunctie of vlokkentest. Bij ongeveer de helft van alle nevenbevindingen zal na vervolgonderzoek blijken dat het gaat om een afwijking in groep 1, bij de andere helft om een afwijking uit groep 2. Afwijkingen uit groep 3 zijn zeer zeldzaam.

▪ Groep 1: chromosoomafwijkingen bij het kind die anders zijn dan down-, edwards- of patau'syndroom

Dit zijn meestal ernstige afwijkingen, waardoor het kind een verstandelijke beperking en/of lichamelijke afwijking heeft. Om zeker te weten of het kind de afwijking ook echt heeft, is een vruchtwaterpunctie of een vlokkentest nodig.

▪ Groep 2: chromosoomafwijkingen in de moederkoek

Dit zijn afwijkingen die alleen in de placenta (moederkoek) zitten en niet in het kind. Om te weten of de afwijking ook in het kind zit, is een vruchtwaterpunctie of een vlokkentest nodig.

Als de afwijking alleen in de placenta zit, is het kind zelf meestal gezond. Maar het kind kan wel groei problemen krijgen, omdat de placenta niet gezond is. Daarom zal het kind goed gecontroleerd worden tijdens de zwangerschap.

▪ Groep 3: afwijkingen bij de zwangere zelf

Dit komt heel weinig voor: veel minder dan 1 van de 1.000 vrouwen die de NIPT laten doen, krijgt deze uitslag. Sommige vrouwen hebben een chromosoomafwijking maar zijn hier (nog) niet ziek van. Zij kunnen deze chromosoomafwijking doorgeven aan hun kind. Om te weten of de afwijking ook in het kind zit, is een vruchtwaterpunctie of een vlokkentest nodig. Heel zelden wijst de uitslag van de NIPT erop dat de vrouw kanker heeft.

Ik overstappen op
andere medicijnen met
het risico dat ik me slechter
voel?

Betrek ik mijn familie
bij mijn erfelijke
onderzoek?

Hoe zijn wij met ethiek bezig?

Praktijkvraag 4:

Wel of geen thuiszorg voor douchen en aankleden van een partner met dementie?

TIP!

Komt u er niet zelf uit, bespreek uw vraag dan met iemand uit uw omgeving. Bijvoorbeeld uw kinderen of vrienden. Of met de huisarts.

Vier stappen helpen Marga bij haar keuze

Stap 1 Wat is het keuzeprobleem?

Kan ik de thuiszorg inschakelen om mijn man te douchen, ook als hij vindt dat ik het moet doen omdat we getrouwd zijn?

Stap 2 Wat speelt allemaal mee?

(belangen van anderen, opvattingen over het leven, normen en waarden)

- Toen mijn man de diagnose Alzheimer kreeg, hebben we samen afgesproken dat ik voor hem zou zorgen.
- Bij een mooi huwelijk hoort dat je zorgt voor elkaar, ook als je partner ziek wordt.
- Mijn man vond dat ik hem moest helpen met douchen, omdat we getrouwd waren.
- Voor mij was dat te zwaar en moeilijk. Ik zou dan te moe zijn om samen leuke dingen te doen.
- Elkaar lichamelijk verzorgen past voor mij niet goed binnen een relatie.

Stap 3 Afwegen

Marga geeft aan wat het zwaarst voor haar weegt (met plussen en minnen).

Stap 4 Beslissen

Marga voelt dat ze het niet prettig vindt om haar man te douchen en dat het lichamelijk te zwaar voor haar is. Ze vindt het moeilijk dat

Wat willen we bereiken?

- Herkenning en bewustwording bij patiënten
- Patiënten handvatten geven hoe om te gaan met lastige (ethische) keuzes
- Zorgverleners wijzen op de rol zij kunnen spelen om patiënten te ondersteunen bij dagelijkse ethiek in de zorg

Workshop straks

Discussie:

Hoe krijgt patiëntenparticipatie vorm bij ethiek in de zorg?

Meer informatie?

www.patientenfederatie.nl/themas/lastige-keuzes-in

Of mail naar k.spijkers@patientenfederatie.nl